

МИХАИЛ М. ОБРЕНОВИЋ III.

КЊАЗ СРПСКИ,

СА СОГЛАСИЈЕМ СОВЕТА ОПРЕДЕЛИЛИ СМО И ОПРЕДЕЉУЈЕМО:

УРЕДБУ О МЕАНАМА.

I. Меанама у опште.

§. 1.

Сва јавна места, у којима се крчи пиће, или даје рана с пићем, или се поред ране и-нића даје путницима и другим посетитељима и обиталиште за време њеног пребивања у том месту, спадају у ред меана.

§. 2.

Меане, по месту где се наоде, или су варошке, или селске, или друмске; и све уопште по свом строју деле се на три класе.

§. 3.

Меане прве класе морају имати најмање пет соба, од који да су три с намештајем; меане друге класе морају имати најмање четири собе, од који да су две намештене; и меане треће класе морају имати најмање три собе, од који да је једна намештена.

Остале две собе у меанама све три класе да служе за ручавање и преноћиште за људе нижега реда.

Осим тога да имају меане кујну, ар и друге потребне зграде.

Што се тиче материјала може онај, који меану гради употребити какав оће.

§. 4.

Попечитељство внутрењи дела опредељиваће, па ком се месту, и које класе меана подићи може. Оно ће давати и планове, по којима ће се меана подизати (§. 3.).

§. 5.

Меане се немогу подизати близу цркви и школа, и морају од ови најмање 50 хвати бити удаљене.

§. 6.

Притјажатељи меане могу имати уз исте и кафану. Но кафане само за себе у варошима постојеће не морају имати ни собе за преноћиште ни ар.

§. 7.

Све друмске и селске меане морају имати уз меану и фуруну за печење леба, а к томе и бунар с водом служећем за пиће, ако нема близу текућа вода или извор.

§. 8.

Меане друмске које постоје како на главним друмовима, тако и на споредним путовима морају најмање по један и пол сата једна од друге, а толико и од вароши удаљене бити; осим ако су села поред пута у ближем одстојанију, па би у сваком нужна била меана.

§. 9.

Полицајне власти одређиваће таксу ране, пића и остали потреба, које меанција у својој меани имати мора, према временској цени тих ствари у општини, гди се меана наоди. Полицајне власти издаваће такођер наредбе у смотрењу чистоће и удобности у меанама.

Који би меанција противно оваквим наредбама полицајне власти поступао, казниће се по дотичним прописима казнителног законика.

§. 10.

За меанске дугове веће од 10 гроша чарш. неће ни једна власт судити ни наплаћивати их, па били овакви дугови у облигације пренешени, или и залогом обезбеђени; по чему залог у опште за овакве дугове немају важности, и ручна залога има се повратити ономе, од кога је узета.

Од овог правила изузимају се оне вересије, које би меанције повериле путницима у опште, који се само неби у непосличењу задржавали.

II. О задобивању права меанског и подизању меана.

§. 11.

Нико не сме изнова меану градити без одобрења Попечитељства внутрени дела, и који би противно учинио, подпада под казнь §. 373. казнителног законика.

§. 12.

Који жели изнова меану градити, дужан је тога ради обратити се среској или окружној полицајној власти оног места (у Београду Управитељству вароши Београда), у коме намерава меану градити, и уједно означити на ком месту, и које класе меану градити жели.

§. 13.

Окружна полицајна власт (Управитељство вароши Београда) кад прими овакву пријаву за грађење меане или сама непосредствено, или преко среске власти, има сама најпре испитати, да ли је меана у оном месту потребне; и ако ништа нема, због чега се проситељу неби могло дати право, да на захтеваном месту награди меану, поднеће његову просбу, заједно с мњенијем својим, Попечитељству внутрени дела на решење. У противном случају пак окружна ће полицајна власт сама одбити проситеља писменим решенијем.

Ако Попечитељство внутрењи дела уважи молбу за грађење меане, окружна полицајна власт изаслаће инцинира, да место за меану по плану обележи.

§. 14.

Право на грађење меане у селу и селском атару даваће се по првенству обштинама. За то је дужна полицајна власт, кад јој се приватно лице пријави за грађење меане у селу, или на путу гди је селски атар, пошто се увери да је на том месту меана потребна, најпре упитати обштину тог села, оће ли она грађење меане на себе узети; и тек кад се обштина тога писмено одрече, поднеће молбу приватног лица, заједно с одречењем обштине, Попечитељству внутрењи дела на рвшење.

Но ако која обштина нити оће сама, нити допушта друге да награди меану ни власт без особите потребе неће то дозволити.

§. 15.

Кад Попечителство внутрењи дела увиди потребу грађења меане, оно ће проситељу издати писмено уверење, како му је слободно на означеном у молби месту, и које класе меану градити, и на тај копац послаће му и план. У овом уверењу ставиће му у дужност, да за три године од дана примљеног уверења меану подигнути и у подпуни поредак довести мора, које ако не учини, дато му уверење губи важност, и власт ће моћи другоме дати дозволење, да у близкост меану награди.

§. 16.

Овако добивено право за грађење меане оснива *местно право меанско*. Зато ће онај, који добија допуштење за грађење меане изнова, платити за уверење добивеног местног права меанског у ползу правитељствене касе, и то: за меану I. класе 50, за меану II. класе 30, и за меану III. класе 20 талира, која се такса у једно и за план рачуна.

Ову таксу неће моћи натраг добити онај, који у течењу у §. 15. одређеног рока неби наградио меану.

III. О праву меанисања.

§. 17.

Који жели у напредак меанску радњу почети, дужан је пријавити се местној полицајној власти, гди намерава меанску радњу упражњавати, и уједно поднети сведочанство о свом владању и дојакошњем начину занимања од општине гди је живио. Кад се полицајна власт по овоме увери, да пријавитељ по свему може бити добар меанџија, да ће му писмено уверење, да може меанску радњу упражњавати, и за то уверење има се платити 5 талира у ползу правитељствене касе.

§. 18.

Који овакво уверење добије (§. 17.) може свуда у Србији меанску радњу упражњавати; само што ће свагда, кад у друго окружије или срез пређе, најпре пријавити се полицајној власти, и показати јој уверење, како би она знала, да он има право меанисања.

§. 19.

Оне меанције, који се у радњи меанској затеку кад ова уредба почне важити а немају писмено уверење на ову радњу, дужни су набавити таково од надлежне полицајне власти у теченију 6. месеци од дана, кад ова уредба почне важити; и полицајна власт, ако ништа нема против владања таковог меанције, даће му захтевано писмено уверење, и за исто наплатити таксу од 3 цванцика у ползу правитељствене касе.

Који за предназначени рок не добије ово уверење, не може упражњавати меанску радњу.

§. 20.

Право на радњу меанску даваће се само нашим поданицима.

§. 21.

Меанције по варошима поред меанске радње могу радити и пекарску радњу ако су они и од тог заната мајстори; а ако нису, могу узети другога, који је мајстор од тог заната, да у име његово ради пекарску радњу.

IV. Казни за меанције и господаре меана.

§. 22.

Који меанску радњу упражњава, а пије на то добио уверење по §. 17. ове уредбе казниће се по §. 373. казнителног законика.

§. 23.

Господар меане казниће се новчано од 5 по 20 талира, ако меану не награди по датом му плану, по рђавије, и мора је опет по плану наградити; које ако не учини за једну годину дана, одкад му се на то писмено решеније изда, губи добивено меанско право.

§. 24.

Господар меане, који да под кирију своју меану лицу, које нема уверење на право меанисања, казниће се први пут новчано од 5 до 20 талира, у повтореном случају од 10 до 40 талира, а трећи пут затвориће му се меана на једну годину дана.

У сваком оваквом случају уништава се уговор са кирајцијом закључени. Но уговори пре ступлења у живот ове уредбе закључени, важе и у оваквим случајима до истеченија њивог рока.

§. 25.

Попечитељство Внутрени Дела изрицаће над обвињеним притјажатељима меана казњ одузимања местног права меанског.

V. О досадашњим меанама.

§. 26.

Све до сада влашћу затворене меане сматраће се као да их ни било није.

§. 27.

Оне од постојећи меана, које су награђене по пређе изданом од Попечитељства внутрени дела плану, остају какве су, донде, док притјажатељ неби узжелио другчије наградити је, у ком случају дужан ће бити искати на то одобрење од Попечитељства внутрени дела, за које неће дужан бити ништа платити.

§. 28.

Оне од постојећи меана, које су по произвољу притјажатеља у садашњем строју награђене, а не одговарају прописима ове уредбе, имају се изнова постројити, или постројити по наредби Попечитељства внутрени дела, и то за четири године од дана, од кад исто Попечитељство на то писмено решеније притјажатељу меане изда. А који по оваквом решенију не поступи, затвориће му се меана, и он губи меанско право на оном месту.

§. 29.

За то ће Попечитељство внутрени дела наредити, да му се поднесе списак од свију постојећи меана, са пазначењем, каквог је строја меана, на ком се месту налази, и од какве је важности то место за долазеће и пролазеће путнике. Кад овакав списак добије, Попечитељство ће сад постојеће меане по наведеном назначењу с обзиром на сходност места и околности представљајуће потребу, класифицирати, и ову класификацију доставити окружним начальничествама ради полицајног над меанама надзора.

Но ко оће, може и више класе меану наградити, него оне, у коју је по класификацији стављен.

§. 30.

Онај, који по §. 28. добије план да меану изнова награди, платиће у ползу правитељствене касе, и то за план меане I. класе 15., за план меане II. класе 10, и за план меане III. класе 5 талира.

§. 31.

Гди би се увидило, да од постојећи меана на једном месту има више, него што захтева потреба, обштинама стоји на вољи, да такве непотребне меане са одобрењем Попечитељства внутрени дела притјажатељима по погодби исплате, и по том их униште.

§. 32.

Сва досадашња закона наређења (Збор. X. стр. 29.) о меанама губе своју силу од дана, кад почне важити ова уредба.

К. В. № 715.

Сов. № 464.

31. Марта 1861. год.
у Београду.

М. М. ОБРЕНОВИЋ, с. р.

Председатељ совета генерал мајор,
Стевча Михайловић, с. р.

Књажески представник и
попечитељ инострани дела,
Ф. Христић, с. р.

Главни секретар совета,
Р. Ј. Лешјанин, с. р.